

Mandat for forskningsforum innenfor forsvarssektorens FOU-område 5 Personell og kompetanse; forskning på veteraner

Forsvarsdepartementet (FD) har besluttet å opprette et forum for veteranforskning (FVF).

Hjemmelsgrunnlag

Meld. St. 15 (2019-2020) Også vi når det blir krevet – Veteraner i vår tid, Del 3 Veien videre (heretter benevnt Stortingsmeldingen), 8 *Fremtidens veteranpolitikk* om viktigheten av videre forskning på veteranområdet.

Innst. 20 S (2020-2021) til meldingen der komiteen uttaler at den tar til etterretning at regjeringen vil sørge for at det igangsettes ny forskning på veteranrelaterte spørsmål i årene som kommer.

Anmodningsvedtak fra Stortinget til regjeringen 2020-2021 - vedtak nr. 31 om kartlegging av prioriterte forskningsområder relatert til forsvarspersonell i utenlandstjeneste; «regjeringen (bes) legge frem en kartlegging av prioriterte forskningsområder relatert til forsvarspersonell i utenlandstjeneste. Denne skal legge grunnlaget for en strategi for norsk veteranforskning.»

Forsvarets helseregister (FHR) har en særskilt og sentral rolle i forskning på veteraners helse regulert i *forskrift om innsamling og behandling av opplysninger i Forsvarets helseregister (LOVDATA)*. Forskriften gir bestemmelser om innsamling, lagring, behandling og utlevering av opplysninger i FHR. FD har som målsetting å øke bruken av registerdata fra FHR om militært personell og veteraner i helseforskningen i Forsvaret i samsvar med føringer gitt i stortingsmeldingen.

Veteranforskning hører naturlig inn under *Strategi for forskning og utvikling i forsvarssektoren p. 4 FoU-områder i forsvarssektoren*, underpunkt 4.5 4.5 *FoUområde 5: Personell og kompetanse*.

Overordnet målsetting

Målsettingen for FVF er å utarbeide og følge opp en overordnet strategi for norsk veteranforskning i og utenfor forsvarssektoren, for norsk forskning på

veteraner og deres familier/pårørende. Den skal reflektere målene for veteranforskningen slik disse fremkommer av Stortingsmeldingen og andre overordnede dokumenter på området.

Strategien er ment å skulle legge grunnlag for nye forskningsprosjekter. Disse skal i hovedsak ha som hensikt å studere langtidskonsekvensene (positive og negative) for norske soldater etter deltakelse i internasjonale operasjoner.

Strategien vil bl.a. være basert på en kartlegging av prioriterte forskningsområder relatert til forsvarspersonell i utenlandstjeneste.

Strategien skal inneholde målformuleringer som:

- Bedre ivaretagelse av veteraner og deres pårørende,
- Utvikling av gode forskningsmiljøer som kan legge grunnlaget for en kunnskapsbasert veteranpolitikk,
- Forskning på en viktig del av norsk historie

Konkrete mål og forutsetninger

Forumet skal samle og kartlegge eksisterende forskning på veteranområdet i en digital katalog.

Kartleggingen legges blant annet frem for Stortinget i Prop.1 S 2022 som svar på anmodningsvedtak og vil være et viktig grunnlag for utarbeidelsen av den overordnede strategien.

Forumet skal utarbeide en idékatalog til nye forskningsprosjekt inkludert administrative og økonomiske føringer.

Forumet skal innhente innspill til sin idékatalog fra sjef Forsvarets sanitets (FSAN) råd for medisinsk og helsefaglig forskning, og relevante militære og sivile forskningsmiljø.

Forumet skal, i dialog med Forsvarets databehandler for FHR (FSAN), avklare forutsetninger, muligheter og begrensninger for forskningssamarbeid og datautveksling mellom FHR og sivile forskningsinstitusjoner innen 1. desember 2021.

Forumet skal avklare og etablere samarbeid med sjef FSANs råd for medisinsk og helsefaglig forskning for gjennomgang og kvalitetssikring av forskningsfaglige, juridiske og etiske problemstillinger innen helsefaglig forskning på veteraner.

Forumet er forutsatt å skulle kunne bistå i spørsmål omkring forskning på veteranområdet, uansett oppdragsgiver.

Konkrete forskningsprosjekt som følge av den overordnede strategien vil finansieres gjennom ulike finansieringskilder, deriblant FDs FoU-midler. FD vil med det legge til rette for veteranforskning og foreta vurdering knyttet til endelig finansieringsplan for foreslåtte forskningsprosjekt.

Forholdet til annen forskning på området

Data i FHR er et viktig grunnlag for forskning om veteraner og kan med hjemmel i forskrift sammenstilles med data fra andre sentrale helseregister og sivile forskningsinstitusjoner.

Forskningen innad i forsvarssektoren må sees i sammenheng med forskningsprosjekter som skjer i andre sektorer og mellom sektorer, som eksempelvis VEFAM-prosjektet i regi av Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS).

Forumet skal være en pådriver for en opptrapping av sivil forskning relatert til forsvarspersonell i utenlandstjeneste.

Tverrsektorielle og internasjonale forskningsprosjekt og samarbeid (eks. gjennom NORDEFECO) vil bli oppmuntret.

Ledelse

Forumet ledes av FD ved avdeling for personellpolitikk, kompetanse, integritet og felles juridiske tjenester.

Sammensetning og innretting

Styringsgruppe

Forumet har en styringsgruppe som består av medlemmer fra sivile og militære virksomheter og avdelinger som har forskning på feltet som en oppgave. Andre sivile og militære aktører (forskere/forskningsinstitusjoner) inviteres inn i forumet når dette er nødvendig eller ønskelig.

Medlemmene i styringsgruppen fra forsvarssektoren er henholdsvis fra FD, Forsvaret (Forsvarsstaben (FST), FSAN, Forsvarets høyskole (FHS), Forsvarets veteran­tjeneste (FVT) og Forsvarets forskningsinstitutt (FFI.)

Medlemmene i styringsgruppen fra sivil side er Forskningsrådet, Folkehelseinstituttet (FHI), NKVTS og Modum Bad.

Listen over forumets medlemmer fra sivil side er ikke å anse som uttømmende.

Arbeidsgruppe

Forumet nedsetter en arbeidsgruppe med medlemmer fra både militær og sivil sektor med mandat til å utarbeide utkast til Forumets satsningsområder.

Arbeidsgruppen kan også gis i oppdrag å legge frem en kartlegging av prioriterte forskningsområder relatert til forsvarspersonell i utenlandstjeneste og utkast til en strategi for norsk veteranforskning. I dette arbeidet gis arbeidsgruppen mandat til å trekke på alle Forumets medlemmer.

Sivil deltagelse sjef FSANs råd for medisinsk og helsefaglig forskning

- Universitetet i Tromsø
- Universitetet i Oslo
- Universitetet i Bergen
- Oslo Universitetssykehus
- St Olavs hospital HF
- Folkehelseinstituttet

Referansegruppe

Veteranorganisasjonene utgjør Forumets referansegruppe.

Møtesekvens

Forumets *styringsgruppe* vil møtes fast 3 x pr. år (januar, mai og oktober). Forumets medlemmer står fritt til å innkalle til ad hoc møter når dette anses nødvendig eller formålstjenlig.

Forumets *arbeidsgruppe* møtes ved behov.

Det legges opp til at forumet årlig skal invitere til et bredt anlagt forskningsseminar.

